

ЖИЛА Є.В.
студентка, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
МЕЛЬКО Л.Ф.
к.пед.н., доцент, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

ТУРИСТИЧНІ РАЙОНИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ)

Велика Британія – потужна туристична країна світу, яка протягом багатьох років за міжнародними туристичними прибуттями та доходами від іноземного туризму входить до десятки найбільш розвинених країн.

За кількістю міжнародних туристичних прибуттів у 2018 р. Велика Британія зайняла десяте місце (36,316 млн. осіб), а за доходами від іноземного туризму – п'яте місце (51,882 млрд. дол.) [1, с.18]. Завдяки туризму формується 5% ВВП, забезпечується зайнятістю 7,5% економічно-активного населення [2]. Лондон продовжує залишатися одним найпопулярніших туристичних центрів у світі.

Проаналізуємо міжнародні туристичні прибуття та доходи від іноземного туризму за останні роки (табл.1).

Таблиця 1

Міжнародні туристичні прибуття та доходи від іноземного туризму у
Великій Британії

Роки	Туристичні прибуття, млн. осіб	Доходи, млрд. дол. США
2010	28,3	33,9
2015	34,4	45,5
2016	35,8	47,9
2017	37,6	49,0
2018	36,3	51,8

Джерело: складено автором на підставі [1]

Аналізуючи представлені показники зазначимо, що в період з 2010 по 2017 роки потік туристів та доходи від туризму стрімко зростали. Але у 2018 році спостерігається спад міжнародних туристичних прибуттів на 1,5 млн. осіб, хоча дохід від іноземного туризму збільшився в порівнянні з 2017 роком на 2,8 млрд.дол. Причини спаду міжнародних туристичних прибуттів, на нашу думку, пов'язані з соціально-політичною кризою у суспільстві, з брексітом та проблемою мігрантів.

На сьогодні регулюванням туризму на державному рівні займається Міністерство культури, засобів масової інформації та спорту, у складі якого створений орган «VisitBritain», що складається з голови, п'яти членів та голів регіональних структур. Він займається як міжнародним, так і внутрішнім туризмом, здійснюючи координацію туристичної діяльності, маркетингової діяльності, займаючись просуванням туристичного продукту на міжнародні ринки тощо [3, 4].

Туристичне районування Великої Британії здійснюється відповідно до адміністративно-територіального поділу, в основі якого – історико-культурні області, а саме: Англія, Шотландія, Уельс та Північна Ірландія.

Розглянемо туристичні райони Великої Британії та найбільш розповсюджені види туризму (табл. 2).

Таблиця 2

Туристичне районування Великої Британії

Туристичні райони	Туристичні центри	Види туризму
Англія	Лондон, Бірмінгем, Брістоль, Ньюкасл, Лідс, Шеффілд, Ноттінгем, Кембридж, Манчестер і Ліверпуль	культурно-пізнавальний, освітній, рекреаційний, подієвий, діловий
Шотландія	Глазго, Единбург, Стерлінг, Данді, Абердін та Інтернесс	рекреаційний, культурно-пізнавальний, подієвий, спортивний
Уельс	Кардіфф, Ньюпорт, Брекон, Суонси, Чепстоу	культурно-пізнавальний, рекреаційний, спортивний
Північна Ірландія	Брайтон, Вертінг, Сіфорд, Маргіта	розважальний, рекреаційний, сільський, екологічний

Джерело: складено на підставі [4, 5]

Найпопулярнішим туристичним районом Великої Британії є Англія, який характеризується широкою туристичною спеціалізацією, з широким спектром видів туризму та різноманітних туристичних послуг. Регіону притаманна насиченість культурно-історичною спадщиною, освітніми закладами, діловими подіями.

Другий за популярністю туристичний регіон Великої Британії – це Шотландія, який пропонує потужний рекреаційний потенціал, унікальні ландшафти, культурно-історичну спадщину, що надає можливість розвивати відповідні види туризму. Уельс привабливий своїми краєвидами, природними парками та старовинними замками. Користується популярністю для любителів пішохідного туризму. Північна Ірландія є одним із центрів релігійного туризму. Район посідає одне з перших місць серед європейських країн за кількістю середньовічних замків. Також Ірландії притаманний потужний розвиток сільського туризму.

Велика Британія має потужний туристичний потенціал та відповідні історичні та економічні чинники для розвитку усіх видів туризму, але особливо розвинені культурно-пізнавальний, освітній, діловий, спортивний.

Але існують і проблеми у розвитку туризму, туристичних районів, серед яких: 1) правила в'їзду до Великої Британії; 2) географічне розташування та природні умови; 3) нерівномірний розвиток видів туризму; 4) диспропорції у розвитку туристичних районів; 5) цінова політика уряду щодо туризму, туристичних послуг.

Великобританія має суворі правила для в'їзду. Острівне розташування Великої Британії не дозволяє розвивати їй повною мірою транзитний туризм. Кліматичні умови в країні є несприятливими для великих потоків туристів. У

країні більша увага приділяється традиційно розвиненим видам туризму. На даний момент спостерігаються певні диспропорції в розвитку туризму в регіонах Великобританії. Англія – найбільш привабливий та популярний регіон, решта регіонів відстає у розвитку туризму, туристична спеціалізація яких є обмеженою. Ціни на тури до Великої Британії є досить високими.

На нашу думку, перспективи у розвитку туризму можуть бути пов'язані, насамперед: 1) з ліквідацією диспропорцій серед туристичних районів країни; 2) із подальшим розвитком привабливих видів туризму для країни, таких як, освітній, діловий та ін.; 3) із розвитком інших видів туризму, серед яких, сільський, екологічний тощо.

Велика Британія є привабливою країною для українських туристів. Найбільшим попитом користуються тури з освітньою метою, особливо серед дітей та молоді. Також популярні ділові поїздки. Серед туристичних підприємств, які пропонують тури до королівства: «Феєрія», «Travel UK», Освітня агенція «Вивчай», «Sitis travel», «Yana luxury travel» та ін.

Велика Британія потужна туристична країна світу, де туризм динамічно розвивається. Регулювання туристичної діяльності у країні може стати певним досвідом щодо розвитку туризму в Україні.

Список використаних джерел:

1. UNWTO. *International Tourism Highlights*, 2019. 23 p.
2. Галасюк С.С. Основні напрями розвитку туристичного ринку Великої Британії. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/galasjuk5.htm (дата звернення: 12.05.2019).
3. Давидова О.Г. Моделі державного регулювання розвитку туристичної діяльності: світовий досвід. URL: <http://www.econotyu.nauka.com.ua/?op=1&z=1480> (дата звернення: 09.11.2019).
4. Уварова Г.Ш. Туристське країнознавство: навч. посібник. К.: Видавництво Національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2009. 152 с.
5. Парфінченко А.Ю., Сідоров В.І., Любіцева О.О. Туристичне країнознавство: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2015. 551 с.